

A-D

SUOMEN ARKKITEHTUURI- JA DESIGNMUSEOSÄÄTIÖ
TOIMINTASUUNNITELMA 2022-2024

Johdanto

Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön perustamiskirja on allekirjoitettu *xx.xx.2021* ja säätiön hallitus on nimitetty *xx.xx.2021*. Säätiön ensimmäisen hallituksen ovat nimittäneet Helsingin kaupunki ja Suomen valtio opetus- ja kulttuuriministeriön edustamana. Hallituksen jäseniksi on nimitetty: *nimet, puheenjohtajaksi nn ja varapuheenjohtajaksi nn. Kaudet ja erovuorot.*

Hallitus on pitänyt järjestäytymiskokouksen *xx.xx.2021*. Hallitus allekirjoitti säätiön perustamisilmoituksen toimitettavaksi patentti- ja rekisterihallitukseen. Hallitus valitsi säätiön tilintarkastajaksi *xx*.

Säätiön tarkoituksena on edistää ja tukea arkkitehtuuri- ja designmuseotoimintaa sekä edistää, tukea ja tehdä tunnetuksi arkkitehtuuria ja muotoilua. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö perustaa uuden, kansainvälisesti korkeatasoisen ja pohjoismaisesti merkittävän arkkitehtuuri- ja designmuseon Helsingin Eteläsatamaan.

Säätiö perustetaan sen edellytyksen varaan, että museotoimintaa varten toteutetaan uudisrakennus Helsingin kaupungin Eteläsatamaan ja että Suomen arkkitehtuurimuseon säätiö sr ja Designmuseon säätiö sr sulautuvat säätiölain mukaisesti Suomen arkkitehtuuri- ja

designmuseosäätiöön. Uuden museon toiminta tulee järjestää niin, että sillä on edellytykset täyttää valtakunnallisen vastuumuseon kriteerit.

Säätiön perustamisen hetkellä uuden museon perustamisen rahoittamiseen liittyvät sitoumukset Suomen valtion, Helsingin kaupungin, sekä kolmen yksityisen säätiön osalta ovat ehdollisia.

Säätiön tavoitteena on, että kaupunki ja valtio hyväksyisivät museon toteutuksen hankesuunnitelman vuoden 2023 alussa, minkä jälkeen hankkeeseen ehdollisesti mukaan sitoutuneet tahot tekisivät yhteensä vähintään 150 miljoonan euron pääomalahjoitukset Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön peruspääomaan erikseen sovittavassa aikataulussa vuosien 2023 ja 2024 aikana. Samalla käynnistetään Suomen Arkkitehtuurimuseo sr:n ja Designmuseon säätiön sr:n sulautumissuunnitelma Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiöön. Sulautuminen voisi tapahtua vuoden 2024 alussa. Ennen sulautumista säätiö perustaa museotoimintaa ylläpitävän, täysin omistamansa osakeyhtiön, jonka työntekijöiksi sulautuvien museosäätiöiden henkilökunnat siirtyvät liikkeenluovutusperiaatteiden mukaisesti.

Helsingin kaupunki on käynnistänyt vuoden 2021 aikana Eteläsataman Makasiinirannan kokonaiskehittämistä koskevan suunnittelu- ja konseptikilpailun. Alue sisältää varauksen uutta arkkitehtuuri- ja designmuseota varten. Rakennushankkeen toteuttamistavasta päätetään erikseen, ja museosta järjestetään erillinen arkkitehtuurikilpailu.

Säätiön perustajat ovet keväällä 2021 asettaneet ohjausryhmän seuraamaan ja tukemaan hanketyötä. Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön perustamisen myötä hankkeeseen kohdennetut resurssit siirtyvät säätiön vastuulle, ja ohjausryhmän työ kohdistuu säätiön vastuulla olevaan uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon perustamista edistävään hanketyöhön.

VUOSI 2022

Vuosi 2022 on säätiön ensimmäinen toimintavuosi ja tilikausi.

Toiminta

Säätiön ensimmäisinä toimintavuosina 2022–23 toiminta keskittyy uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon perustamisen edellytyksenä olevien toteutuspäätösten ehtojen mukaisen hankesuunnitelman laatimiseen, varainhankintaan ja uuden museorakennuksen rakennuttamisen valmisteluun.

Osana hankesuunnitelmaa vuoden 2022 aikana toteutetaan laaja selvitysten sarja. Näitä ovat muun muassa

- museon konseptin, toiminta- ja palvelumallin terävöittäminen

- museon tilaohjelma
- organisaatiomalli
- liiketoiminta- ja rahoitussuunnitelma
- varainhallinta- ja varainhankintasuunnitelma
- suunnitelma Suomen Arkkitehtuurimuseon säätiö sr:n ja Designmuseon säätiö sr:n sulautumisesta säätiöön ja henkilökunnan siirtymisestä perustettavaan osakeyhtiöön

Selvitysten tekemisessä hyödynnetään ulkopuolisia asiantuntijoita ja konsultteja.

Keväällä 2022 tehdään yhteistyötä Helsingin kaupungin käynnistämän Makasiinirannan suunnittelu- ja laatukilpailun kanssa tavoitteena varmistaa alueen suunnittelun eteneminen museotoimintaa tukevalla tavalla ja alueen kehittämisen tuomien reunaehtojen huomioiminen museohankkeen suunnittelussa.

Vuoden 2022 aikana päätetään uuden museon kiinteistökehittämisen ja rakennuttamisen malli ja valmistellaan luonnos museon arkkitehtuurikilpailun kilpailuohjelmasta.

Varainhankinnan tavoitteena on vähintään 150 miljoonan euron pääomatavoitteen saavuttaminen, josta ehdollisina lahjoituspäätöksinä säätiön perustamishetkellä on koossa 144 miljoonaa euroa.

Säätiön hallitus ja muut hallintoelimet

Säätiön ensimmäisen toimintavuoden aikana hallitus kokoontuu tarpeen mukaan.

Säätiölle nimitetään neuvottelukunta ja museohankkeelle kansainvälinen neuvonantajien ryhmä.

Säätiön neuvottelukunta kokoontuu tarpeen mukaan. Kansainvälisten neuvonantajien kanssa luodaan hankkeen tavoitteita tukeva toimintamalli.

Henkilöstö

Uuden museon perustamista varten nimitetty hankejohtaja ja projektisuunnittelija siirtyvät

Helsingin kaupungin palveluksesta säätiön palvelukseen.

Säätiölle nimitetään toimitusjohtaja tai asiamies.

Hallinto

Säätiön taloushallinto, henkilöstöhallinto, vakuutukset ja muut käytännön perustamistoimet järjestetään. Hyväksytään toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2023.

Talous

Säätiön perustamispääoma on 50 000 euroa. Peruspääomaa ja sen sijaan tullutta omaisuutta ei saa käyttää säätiön toimintaan.

Helsingin kaupunki ja Suomen valtio ovat osoittaneet museohankkeen käynnistysvaiheeseen vuosille 2021–23 määrärahan, joka on yhteensä enintään 1 000 000 euroa. Määrärahasta merkittävä osa siirtyy säätiön vastuulle muodostaen säätiön toimintabudjetin vuosille 2022–2023. Museohankkeen talousarvio vuosille 2021–23 tämän toimintasuunnitelman liitteenä.

Viestintä

Säätiö viestii museohankkeesta yhteistyössä uuden design- ja arkkitehtuurimuseon perustajatahojen, Helsingin kaupungin ja opetus- ja kulttuuriministeriön, sekä Arkkitehtuuri- ja Designmuseoiden kanssa. Hankkeen alkuvaiheen viestintä keskittyy keskeisiin sidosryhmiin. Hankkeelle on syksyllä 2021 luotu museohankkeen kansallista ja kansainvälistä viestintää tukeva visuaalinen ilme.

Seuranta ja raportointi

Museohankkeen etenemistä ohjaa ja seuraa Helsingin kaupungin ja opetus- ja kulttuuriministeriön 24.3.2021 asettama ohjausryhmä, jonka toimikausi jatkuu vuoden 2023 loppuun.

VUOSI 2023

Toiminta

Vuonna 2023 valmistellaan Suomen valtiolle, Helsingin kaupungille ja ehdollisen lahjoituspäätöksen tehneille yksityisille tahoille toteutuspäätösesitys uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamisesta ja Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön pääomittamisesta.

Myönteisen päätöksen myötä siirrytään museohankkeen toteutusvaiheeseen ja haetaan vähintään 150 miljoonan euron pääomalahjoitukset Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiön peruspääomaan. Pääomalahjoitukset lunastettaisiin erikseen sovittavassa aikataulussa vuosien 2023 ja 2024 aikana.

Samalla käynnistettäisiin Suomen Arkkitehtuurimuseo sr:n ja Designmuseon säätiön sr:n sulautumissuunnitelman tekeminen Suomen arkkitehtuuri- ja designmuseosäätiöön.

Sulautuminen voisi tapahtua vuoden 2024 alussa. Ennen sulautumista säätiö perustaa museotoimintaa ylläpitävän osakeyhtiön, jonka alaisuuteen sulautuvien museosäätiöiden henkilökunnat siirtyvät liikkeen-luovutusperiaatteiden mukaisesti säätiöiden sulautumisen yhteydessä.

Museotoimintaa ylläpitävään osakeyhtiöön nimitetään uuden museon tavoitteiden mukainen hallitus ja toimiva johto. Museon johtajalla tulee olla museolain mukainen pätevyys. Museorakennukselle kilpailutetaan rakennuttaja ja sijoittaja, jonka kanssa neuvotellaan vuokrasopimus museorakennuksesta.

Säätiön hallitus ja muut hallintoelimet

Säätiön hallitus kokoontuu tarpeen mukaan. *Erovuorossa olevat hallituksen jäsenet ja hallituksen täydentäminen.*

Säätiön neuvottelukunta kokoontuu tarpeen mukaan. Kansainvälisten neuvonantajien pidetään yhteyttä hankkeen tavoitteita tukevalla tavalla.

Henkilöstö

Kuten vuonna 2022. Museohankkeen edetessä toteutusvaiheeseen arvioidaan säätiön henkilöstötarve uudelleen.

Hallinto

Laaditaan ja hyväksytään vuoden 2022 toimintakertomus ja tilinpäätös. Laaditaan ja hyväksytään toimintasuunnitelma vuodelle 2024.

Talous

Säätiön toiminnan rahoitus perustuu museohankkeen hankevaiheeseen Helsingin kaupungin ja opetus- ja kulttuuriministeriön osoittamaan rahoitukseen. Museohankkeen talousarvio vuosille 2021–23 toimintasuunnitelman liitteenä.

Säätiön peruspääomaa ja sen sijaan tullutta omaisuutta ei saa käyttää säätiön toimintaan. Mikäli museon myönteisen toteutuspäätöksen mukaiset pääomalahjoitukset toteutuvat vuoden 2023 aikana, päivitetään säätiön talousarvio säätiön varainhallintasuunnitelman mukaisesti. Säätiön sääntöjen mukaan peruspääoman tuottoa ja arvonnousua saa käyttää säätiön toimintaan.

Viestintä

Säätiö viestii hankkeesta yhteistyössä hankkeen omistajien, Helsingin kaupungin ja opetus- ja kulttuuriministeriön, sekä Arkkitehtuuri- ja Designmuseoiden kanssa.

Hankkeen alkuvaiheen viestintä keskittyy keskeisiin sidosryhmiin. Vuonna 2023 viestintää ja vuorovaikutusta kohdennetaan entistä laajemmin myös tulevan museon käyttäjille.

Museon arkkitehtuurikilpailun viestintä toteutetaan yhteistyössä tulevan museon rakennuttajataho(je)n kanssa.

Seuranta ja raportointi

Museohankkeen etenemistä ohjaa ja seuraa Helsingin kaupungin ja opetus- ja kulttuuriministeriön 24.3.2021 asettama ohjausryhmä, jonka toimikausi jatkuu vuoden 2023 loppuun.

VUOSI 2024

Mikäli museohanke etenee toteutusvaiheeseen vuoden 2023 aikana, laaditaan vuodelle 2024 toteutussuunnitelman ja pääomituspäätöksiin mahdollisesti liittyvien ehtojen mukainen toiminta- ja rahoitussuunnitelma sekä talousarvio.